

במה אשה פרק ששי שבת

ס.

עין משפט נר מצוה

כז א מיי פייט מהל שנת
הלכה א מנחם לוחין פון
טושיע א"ח פ"י עג סעיף
ט:
כח ב מיי פייט מהל שנת
הלכה ב:
כט ג מיי פייט מהל טו
סמך עט טושיע א"ח
פ"י עג סעיף ט:
—
תורה אור השלם
א וחק משה ואלעזר ובהן
את תורה מאתם כל כלי
מצוה: במדבר לא נא

מוסף רש"י

ולא בשריון כו'. משום
מחלוקת העין שלא יתקדשו
באכילתו (לפני טו):

מוסף תוספות

א. לאיש. מוס' ה"ל"ט.
ב. אבל לגבי שבת משום
התבטות הוא, אין עליה
חומת תכשיט יש עליה
חומת משוי. ריטב"א.
ג. דאילו לבקן אפילו
תכשיט שיש עליה חומת
התבטות הוא לאשה
כדאמר ר' יודא. ריטב"א.
ד. (ועי' מוס' ה"ל"ט חומת
ללס ט"ז פ"ק ד', מ"ג מ"ג
ה"טעם ש"פ). ז. שבת.
ו. ריטב"א. ח. אפי' מוס'
ה"ל"ט. י. בחול. מוס'
ה"ל"ט. יא. דאיהו תולשת
השני. אפילו לחוק
ולפספס מותר (לעיל ג.)
דק"ל כ"י שמעון דרבר
שאין מתכוין מותר. פסקי
ה"ל"ט פ"ז ט"ז. יב. במשפט
ומחוקק במסמכים. שליבות
ושלשאות. ושיטות הן.
כדאמר ר' אהרן כתיבה
לצדדין קתני. אין עליה
חומת תכשיט אלא רש"י,
יש עליה חומת תכשיט
דאיש. והדין כן הוא
שהיא איש מותר לצאת
בכשיהיה שיש עליה חומת,
והאשה טבועת שאין עליה
חומת, מפני שתכשיט הוא
אלה וכל תכשיט שיהיה
להן משום גיורתה) דרבא
כדבב"עין למיב"ל לקמן (טו):
דאמר פעמים שהאשה
נותנת לבעלה טבועת שאין
עליה חומת להוליכה אצל
האומן ומניחה באצבעו
עד שמגיע אל האומן,
ופעמים שהאיש נוהג
לאשתו טבועת שיש עליה
חומת להניחה בקופסת
ומניחה באצבעה עד
שמגיע לקופסתו, איך
אסרו אחד האיש ואחד
האשה לצאת בין שבעת
שיש עליה חומת בין
טבועת שאין עליה חומת.
רב נחמן בר יצחק אמר
טומאה אשבת קרמית כו'.
ולא במחש שאינה נקובה.
אוקימנא כדנתיב כמין טס
של חב"י יש לה על ראשה,
בחול חולקת בה שעה,
בשבת מנחת על פדחתה,
ונ"ה לא יצא בסנדל
מסומר כו'. מיט' שלפי
השמד כו'. שישנה היא.

(א) [לעיל טו: ג.] לקמן קכ"ה,
ג] [אין המידע בערך אצל
אוגדת]. ד) [לעיל ג:ג
ה]. כ"ה: [השם, ו] [גף
גכ]. ו] [אין שם נחמק זה.
ח] [שבת פ"ו ה"ב].
ט] [לקמן סב: ג.] פ"ה:
השמה, וכן להלן, ו] [ג'ל
סנדל]. ו] [ג'ל מעלה,
לקמן קכ"ה].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה העמוד וכו'
והערה הוא עץ הארוך
שהוא קנה שקורין
(ב) ד"ה טובה וכו' והרי
הוא הענף: (ג) ד"ה קנה
וכו' תממתות חוקק ל"ל
ומיט' למעלה נחמק:

גליון הש"ס

תרגו' ולא בשריון. עי'
לקמן ע"ד פ"ד כ"ש ד"ה כל
שאלתו:

לעוי רש"י

אישתריד"א
[אישתריד"א]. פאנזיים
(באשליקה).
יישיא וישיא. [מוט, כן
של מאנזיים.
פליז"ל. קנה-המאנזיים.
גריז"א. פוקת. שביל
(בשערת).

רבינו הגנאל

קולב. יש מי שאומרים
ממיני תכשיט הוא
להשמיט קול כדורן בנת
ומחוקק במסמכים. שליבות
ושלשאות. ושיטות הן.
כדאמר ר' אהרן כתיבה
לצדדין קתני. אין עליה
חומת תכשיט אלא רש"י,
יש עליה חומת תכשיט
דאיש. והדין כן הוא
שהיא איש מותר לצאת
בכשיהיה שיש עליה חומת,
והאשה טבועת שאין עליה
חומת, מפני שתכשיט הוא
אלה וכל תכשיט שיהיה
להן משום גיורתה) דרבא
כדבב"עין למיב"ל לקמן (טו):
דאמר פעמים שהאשה
נותנת לבעלה טבועת שאין
עליה חומת להוליכה אצל
האומן ומניחה באצבעו
עד שמגיע אל האומן,
ופעמים שהאיש נוהג
לאשתו טבועת שיש עליה
חומת להניחה בקופסת
ומניחה באצבעה עד
שמגיע לקופסתו, איך
אסרו אחד האיש ואחד
האשה לצאת בין שבעת
שיש עליה חומת בין
טבועת שאין עליה חומת.
רב נחמן בר יצחק אמר
טומאה אשבת קרמית כו'.
ולא במחש שאינה נקובה.
אוקימנא כדנתיב כמין טס
של חב"י יש לה על ראשה,
בחול חולקת בה שעה,
בשבת מנחת על פדחתה,
ונ"ה לא יצא בסנדל
מסומר כו'. מיט' שלפי
השמד כו'. שישנה היא.

פ"י גרש"א שמה ע"ד

רבינו חב"י.

קולב. הוא כמין עמוד רחב מלמטה ודק מלמעלה ומיטלטל והסגנון
מעמידו לפני חלון חנוטה ומסמין מחוזין זו ותולין זהן אנטיס
ורזועות למכור: **עגפסא**. אישתריד"א ז'לע"ז והן מאנזיים גדולות
לשקול זמר ושעה ונחשת והן של עץ: **הך אחר שלושטיו**. שטלי

בקולב הלך אחר מסמרותיו בסולם הלך
אחר שליבותיו בערסי הלך אחר שלשלותיו
וחכמים אומרים (א) הכל הולך אחר המעמיד
רבא אמר לצדדים קתני יש עליה חותם
תכשיט דאיש אין עליה חותם תכשיט דאשה
רב נחמן בר יצחק אמר (ב) טומאה אשבת
קרמית טומאה יכלי מעשה אמר רחמנא
וכלי הוא שבת משום משוי אמר רחמנא אין
עליה חותם תכשיט יש עליה חותם משוי:
ולא במחש שאינה נקובה: "למאי חזיא אמר
רב יוסף הואיל ואשה (א) אוגרת בה שעה א"ל
אבי ותהוי כבירית טהורה ותשתי אלא
תרגמא רב אדא נרשאה קמיה דרב יוסף
הואיל ואשה חולקת בה שעה בשבת למאי
חזיא אמר רבא טס של זהב יש לה על ראשה
בחול חולקת בה שעה בשבת מניחתה
כנגד פדחתה: **בתנ"י** - לא יצא האיש בסנדל
המסומר ולא יביחיד בזמן שאין ברגלו מכה
ולא בתפילין (א) ולא בקמיע בזמן שאינו מן
המומחה (א) ולא בשריון ולא בקסדא ולא
במגפיים ואם יצא אינו חייב חמאת:
נב"י סנדל המסומר מאי טעמא אמר שמואל
שלפי הגזרה (א) היו והיו נחבאין במערה ואמרו
הנכנס יכנס והיוצא אל יצא נהפך סנדלו של
אחד מהן כסבורין הם אחד מהן יצא וראוהו
אויבים ועכשיו באין עליהן דחקו זה בזה
והרגו זה את זה יותר ממה שהרגו בהם
אויבים רבי אילעאי בן אלעזר אומר במערה
היו יושבין ושמעו קול מעל גבי המערה
כסבורין היו שבאו עליהם אויבים דחקו זה
בזה והרגו זה את זה יותר ממה שהרגו בהן
אויבים רמי בר יחזקאל אמר בבב"ג היו
יושבין ושמעו קול מאחורי בהכ"ג כסבורין
היו שבאו עליהם אויבים דחקו זה בזה והרגו
זה את זה יותר ממה שהרגו בהן אויבים באותה
שעה אמרו אל יצא אדם בסנדל המסומר
אי הכי בחול נמי ליתסר מעשה כי הוה
בשבת הוה ביום טוב לישתרי אלמה תנן
משלחין

השני מונה על פדחתה: **בתנ"י** סנדל המסומר. של עץ הוא
ותחזין מסמרות (א) למעלה לחוק התחתון עם העליון (א) (העץ עם העור
שלמעלה הימנו יש לו שתי פיות ותחז רגלו זו) ובגמרא מפרש
מאי טעמא גזרו ביה: **ולא ציחיד**. ולא בסנדל יחד: **בזמן שאין
ברגלו מכה**. בש"ס ירושלמי מפרש דלא ליחשדיה דטעין ליה לחצריה
תותי כנפיה. ולשון רבותי דילמא מחייבי עליה ושקיל דשליף ליה
וממטי ליה צדיים בשכחת שבת. ומיהו בזמן שיש ברגלו מכה שרי
ובגמרא זע"ב ציה מניייהו יהיב ליה: **ולא תפילין**. כדמפרש טעמא
בגמרא (לקמן דף ס"א): **ולא נקמיע**. שכותבין וטוענין לרפואה:
שאינו מן המומחה. אצל נקמיע מומחה שרי דתכשיט הוא לחולה
כאחד ממלבושיו: **שריון קסדא ומגפיים**. מפרש בגמרא (א): אינו
חייב חמאת. דכולהו מין מלבושין נינהו בחול למלחמה: **גב' שלפי
הגזירה** (א) היו. ציה אדם הנשמתים מן הגזירה היו: **הנכנס יכנס.
הרוצה יכנס** יכנס שהנכנס יראה תחלה שאין אדם רואה: והיוצא
אל יצא. שמה יש ארבעים מצחו והוא לא ידע ויראוהו וציוני שאינו
כאן: **הנפך סנדלו**. שיש לו שתי פיות ויכול לנועלו מצ' דרדין אצל
יכרך מי הוא לפניו ומי הוא לאחור וכשנועלו זה הפוך נראה הנכנס
כאילו הוא יוצא ויכרך מקומו בקרקע: **ורגו זה אס זס**.
דמיקתקן שהיו סנדלין מסומנין ואלוהו חותם עשושין לרגלי הסוסים
ראשיה עבים: אל יצא. האיש בשבת כדמפרש לקמיה דבשבת
היה מעשה ומעין המאורע אסרו: **אלמה סנן**. במסכת ביצה:

רב נחמן בר יצחק אמר טומאה אשבת קא רמית. דאפילו זללו
טעמא דהוי תכשיט (א) לאיש היא טומאה מכל כלי מעשה (א) והשתא
צין לרעא צין לרעא נחמן בר יצחק מוקמי תרתייהו כרבי נחמיה ולא
מטומא מטעם תכשיט דאשה (א) אלא מטעם תכשיט דאיש או מטעם דהוי
כלי מעשה ולצדדין קתני צין לרעא
צין לרעא נחמן בר יצחק:

למאי חזיא. חזיא. פ"י דקונטרס למאי
חזיא (א) והא משוי הוא וקשה
לר"י דאס כן מאי משני הואיל ואשה
חולקת בה שעה אלו משום הכי לא
הוי משוי והא אינו לא מלבוש ולא
תכשיט אלא נראה לפרש למאי חזיא
למה היא רגילה לצאת (א) בחול אמר
רב יוסף כו' ונתר הכי פריך ובשבת
למאי חזיא נהי שרגילה לנושאה (א) צבזיל
שצריכה לחלק בה שעה בשבת תיהו
משוי כיון דאינו לא מלבוש ולא תכשיט
ובקונטרס פ"י בסמוך בשבת למאי
חזיא והלא בשבת אינה חולקת שעה
וקשה לר"י חדא דהא מנא ליה דאסור
לחלק בה שעה בשבת (א) ועוד דלמאי
פריך והא לטורי (א) אפילו יהא מותר (א)
תקשה והא משוי הוא:

הואיל ואשה אוגרת בה שעה.
נראה לר"י שמוצת
המחש בתוך הסנדל (א) ודומקת את
הסנדל כדי שלא יפלו שערומה חוץ
לקישוריה (א) והשתא אמי שפיר דהויא
כעין צירית שאוחזת בתי שוקיה שלא
יפלו (א) ולא כפירוס הקונטרס:
ותיהוי כבירית טהורה ותשתי.
פירש דקונטרס דכי היכי
דהתם לא חיישי דלילמא משלפא
ומחויא הואיל ולצניעותא עבידא ה"ג
לא ניחוש למישלפא ואחויא מהאי טעמא
וקשה לר"י דהא (א) צבזיל אין יוצאין צהן
בשבת (א) דמיישינן דילמא משלפא להו
משום דהוי תכשיט כמו שאפרש אע"ג
לצניעותא עבידא (א) כמו צירית דהכל
ענין אחד אלא צירית צלחת וכלים
צמחים כדאמרין לקמן (דף סג):
ועוד דלמה לו להזכיר כאן טהרת
צירית הוה ליה למימר ומיהו צירית
ותשתי ונראה לר"י דה"פ ותהו
מציית שיוצאין צה לפי שהיא טהורה
משום שאינה תכשיט דלמה נ"ו לאשה
כיון דאינה כ"א צלחת והויא כעצבת
הכלים דלמה כ"א לצורך צמיי שוקים (א)
ה"ג האי מחש שהיא טהורה לפי
שאינה אלא כעצבת הכלים תשתי

דאינה תכשיט וא"ת אמאי לא משני השתא כמין טס של זהב יש לה
צראשה כדמשני לאידך שנייה דבסמוך וי"ל דאס היתה אוגרת צה
שעה לא היתה מניחתה לעולם כנגד פדחתה (א) ואינה חשונה תכשיט
אלא טס וקשה לרש"א לפירושו זה דכיון דמחש שאוגרת צה שעה
היא טהורה היכי קאמר לעיל (דף נ"ג): אצל לענין טומאה דא ודא אחת
היא הרי יש חילוק אפילו בשלימה דאומה שאינה אוגרת צה טמאה
ואומה שאוגרת צה טהורה וצריך לומר (א) דאטומאה נמי פריך ומיהו
טהורה כצירית שהיא טהורה גם תשתי נלאת צה:

ומניחתה כנגד פדחתה. השתא לא היה צריך לומר שחולקת צה
שעה כלל אלא האמת מפרש: **ישבועה קול מעל
גבי המערה**. קול של סנדל המסומר: **פ"י (ע"פ) א"א** **ישבועה המסומר**
וא"א **בבב"ע** שאינו מפורס. מימה לר"י והא קתני סיפא זה הכלל כל
שניאומין זו משלחין אותם ציו"ט ומפרש בגמ' דכל שניאומין זו בחול
קאמר וסנדל המסומר ניאומין זו בחול ואמאי אין משלחין אותם ציו"ט
וי"ל דהתמירו זו לפי שצא תקלה על ידי כי היכי דאסר ליה בשמעתי
ר' אלעזר ב"ר שמעון לטלטלו לכסות זו את הכלי או למסוך זו כרעי
המטה אע"פ (א) ששאר כלים שמלכתן לאיסור שרי לטלטלן לצורך גופן
ומקומן וזה הכלל קתני התם לא קאי אלא לצורך שאינו תפור (א) ונראה
לר"י דא"פ לרבנן דר' אלעזר דשרי לטלטל לצורך גופן ומקומן אסור
לשלחו ציו"ט אע"ג דשילוח משום שמחת י"ט חשיב כמו לצורך גופן מדשרי
לשלוח דברים שמלכתן לאיסור כיון שצאת תקלה על ידי ליכא שמחת י"ט:
אין